

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Wiedza o obyczaju Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Kulturoznawstwo		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -		Kod zajęć 20KLTS.18K.04471.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Antropologii i Kulturoznawstwa		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Andrzej Bełkot		
Prowadzący zajęcia	Andrzej Bełkot		
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zna i rozumie terminologię oraz koncepcje, opisujące sferę obyczaju, relacje między obyczajem a innymi dziedzinami kultury i procesy zmian obyczajowości
C2	Zna i rozumie specyfikę partycypacji kulturowej we współczesnych i historycznych formach obyczaju oraz specyficzny dla badań tej sfery aparat teoretyczno-metodologiczny
C3	Potrafi posługiwać się koncepcjami życia społeczno-kulturowego obejmującymi problematykę obyczaju i moralności
C4	Jest gotów do wykazania się krytycyzmem w ocenie procesów i zjawisk obyczajowych
C5	Jest gotów do wyjaśniania istotnych zjawisk w kulturze obejmującymi przemiany obyczajowe, prawidłowej identyfikacji i oceny zjawisk społeczno-kulturowych poprzez uświadomienie sobie specyfiki i wagi kulturowych regulacji różnych sfer życia codziennego i form obyczajowości

Wymagania wstępne

Znajomość wiedzy z zakresu teorii kultury z przedmiotu Wstęp do kulturoznawstwa.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna terminologię oraz koncepcje opisujące sferę obyczaju	KLT_K1_W01, KLT_K1_W11	Prezentacja multimedialna
W2	pojmuje relacje między obyczajem a innymi dziedzinami kultury oraz procesy przemian obyczaju	KLT_K1_W01, KLT_K1_W11	Prezentacja multimedialna
W3	dostrzega obyczajowy wymiar takich sfer życia codziennego jak święto, moda, ciało, towarzyskość, zabawa, tradycja, subkultura, miłość, sport, konsumpcji, ubóstwo	KLT_K1_W06, KLT_K1_W11	Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	umie wymienić i scharakteryzować najważniejsze koncepcje obyczaju w naukach o kulturze ze szczególnym uwzględnieniem perspektywy semiotyczno-komunikacyjnej	KLT_K1_U01, KLT_K1_U11	Prezentacja multimedialna
U2	potrafi prawidłowo oceniać praktyki obyczajowe i zachodzące w nich procesy ideowe	KLT_K1_U02, KLT_K1_U11	Prezentacja multimedialna
U3	potrafi identyfikować i charakteryzować takie sfery życia codziennego jak święto, moda, ciało, towarzyskość, zabawa, tradycja, subkultura, miłość, sport, konsumpcji, ubóstwo	KLT_K1_U02, KLT_K1_U11	Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotowy/a do wykorzystania wiedzy przedmiotowej w praktyce społecznej dzięki świadomości znaczenia obyczaju w sferze kultury i życiu społecznym	KLT_K1_K01, KLT_K1_K11	Prezentacja multimedialna

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K2	wypracowuje krytyczny ogląd rzeczywistości obyczajowej zarówno w wymiarze komunikacyjnym jak i moralnym	KLT_K1_K02, KLT_K1_K11	Prezentacja multimedialna
K3	jest gotowy/a do wykorzystania wiedzy w odpowiedzialnym współkształtowaniu rozlicznych zjawisk obyczajowych	KLT_K1_K01, KLT_K1_K02, KLT_K1_K11	Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Pojęcia obyczaju w naukach o kulturze	W1, U1, K1	Ćwiczenia
2.	Obyczaj jako komunikacyjna dziedzina kultury	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia
3.	Święto w kulturze i obyczaju	W1, U2, K1	Ćwiczenia
4.	Zabawa jako zjawisko kulturowe	W3, U3, K3	Ćwiczenia
5.	Życie towarzyskie jako dziedzina obyczaju	W3, U3, K3	Ćwiczenia
6.	Moda jako typ obyczaju	W3, U3, K3	Ćwiczenia
7.	Ciało jako komunikat obyczajowy	W3, U3, K2	Ćwiczenia
8.	Obyczajowe formy miłości	W3, U3, K3	Ćwiczenia
9.	Tradycje polskiej obyczajowości	W3, U3, K3	Ćwiczenia
10.	Nowa obyczajowość płciowa i wiekowa	W3, U3, K3	Ćwiczenia
11.	Alkohol i używki w obyczajowości europejskiej	W3, U3, K3	Ćwiczenia
12.	Sport w kulturze i obyczaj	W3, U3, K3	Ćwiczenia
13.	Obyczaje kultury konsumpcyjnej	W3, U3, K3	Ćwiczenia
14.	Kultura ubóstwa	W3, U3, K3	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Pokaz i obserwacja, Demonstracje dźwiękowe i/lub video

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Aktywne uczestnictwo w zajęciach w oparciu o zadane teksty, przedstawienie prezentacji na jeden z tematów kursu - dobry plus (+db; 4,5): student w stopniu dobrym z plusem opanował zagadnienia poruszane na ćwiczeniach, co odzwierciedla prezentacja - dobry (db; 4,0): student w dobrym stopniu opanował zagadnienia poruszane na ćwiczeniach, co odzwierciedla prezentacja - dostateczny plus (+dst; 3,5): student w stopniu dostatecznym z plusem opanował zagadnienia poruszane na ćwiczeniach, co odzwierciedla prezentacja - dostateczny (dst; 3,0): student w stopniu dostatecznym opanował zagadnienia poruszane na ćwiczeniach, co odzwierciedla prezentacja - niedostateczny (ndst; 2,0): student w stopniu niedostatecznym opanował zagadnienia, co odzwierciedla prezentacja poruszane na ćwiczeniach

Literatura

Obowiązkowa

1. J. Grad Obyczaj a moralność. Próba metodologicznego uporządkowania badań dotychczasowych, WNUAM, Poznań 1993
2. R. Caillois, Ludzie a gry i zabawy, rozdział w: Żywioł i ład, PIW, Warszawa 1973.
3. B. Jedynak, „Aby potomkowie byli Polakami”. Z historii refleksji nad obyczajem w Oświeceniu, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2001, Część II, Rozważania terminologiczne, s. 35-49.
4. G. Simmel, Socjologia, PWN, Warszawa 1975, rozdz. III, Towarzystwość. Przykład socjologii czystej lub formalnej, s. 51-73.
5. Th. Veblen, Teoria klasy próżniaczej, PWN, Warszawa 1971, rozdział III -Próżnowanie s. 34-63, rozdział IV - Konsumpcja na pokaz s. 63-93.

Dodatkowa

1. B. Łaciak, Obyczajowość polska czasu transformacji czyli wojna postu z karnawalem, Trio, Warszawa 2005, s. 9-15.
2. M. Czerwiński, Przemiany obyczaju, PIW, Warszawa 1969, s. 141-177.
3. Słownik etnologiczny. Terminy ogólne. pod redakcją naukową Zofii Staszczak. Warszawa-Poznań 1987. PWN, terminy: Obyczaj, s. 262-266. Zwyczaj, 388-389.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Przygotowanie do zajęć	5
Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
KLT_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykorzystania wiedzy kulturoznawczej we wspieraniu rozwoju współczesnego człowieka oraz kultur lokalnych i współczesnych społeczeństw, ze świadomością odpowiedzialności za zachowanie ich dziedzictwa kulturowego
KLT_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazania się wyobraźnią, wrażliwością społeczną i krytycyzmem w ocenie procesów i zjawisk kulturowych
KLT_K1_K11	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do prawidłowej identyfikacji i oceny zjawisk społeczno-kulturowych, w których uczestniczy, poprzez uświadomienie sobie specyfiki i wagi kulturowych regulacji różnych sfer życia codziennego i form obyczajowości
KLT_K1_U01	Absolwent/ka potrafi posługiwać się ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla kulturoznawstwa w typowych sytuacjach profesjonalnych
KLT_K1_U02	Absolwent/ka potrafi dokonać rozpoznania, obserwacji, interpretacji i krytycznej oceny wytworów kultury, przypisując je do właściwej tradycji
KLT_K1_U11	Absolwent/ka potrafi posługiwać się koncepcjami życia społeczno-kulturowego obejmującymi problematykę uczestnictwa w kulturze, obyczaju, moralności, religii, tożsamości narodowej, migracji oraz wielokulturowości
KLT_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie historyczne i współczesne, koncepcje kultury oraz podstawową terminologię z zakresu kulturoznawstwa
KLT_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie specyfikę współczesnego życia kulturalnego oraz tendencje i zmiany w praktykach kulturowych
KLT_K1_W11	Absolwent/ka zna i rozumie specyfikę partycypacji kulturowej we współczesnych i historycznych formach obyczaju, moralności, religii, tożsamości narodowej, migracji, wielokulturowości oraz specyficzny dla badań tych sfer aparat teoretyczno-metodologiczny